

ФУНКЦІЇ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Палюх В.В.

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

Державне управління у сфері наукової діяльності повинно бути ґрунтоване не на суб'єктивних оцінках, а виходити з наукового аналізу закономірностей розвитку та глибоко розуміння їх функціонального значення в сучасному суспільстві, формуванні нових моральних орієнтирів, сприйняття державності, патріотизму, загальної та професійної культури. Наукова діяльність як і інша громадська діяльність – не пасивний об'єкт державного управління: вона володіє відносною самостійністю, та надає певний зворотній вплив на управління, модифікуючи її в залежності від власного внутрішнього розвитку та виконання нових спеціальних функцій, соціально-економічних задач, політичних та правових інститутів, реалій державної влади. Подальший розвиток й упорядкування ринкових відносин, безсумнівно, призведе до створення економічних механізмів стимулювання інтелектуальної праці, що забезпечить на основі конкуренції престижність соціального положення висококваліфікованих кадрів в усіх сферах господарювання та державного управління. Це в свою чергу потребує створення організаційно-правової бази функціонування наукової діяльності в державному секторі соціально-економічного комплексу структурно реформувати наукову мережу на основі прийняття не стільки організаційних заходів, скільки розробці законопроектів, що забезпечують проведення ефективної податкової політики, що стимулює підготовку та атестацію науково-педагогічних кадрів, упередженні їх еміграції за кордон. Очевидно, ті чи інші заходи по науковому забезпеченню соціально-економічного розвитку держави й складають основний зміст державного управління у сфері розвитку науки, але далеко не цим обмежується, хоча має безперечне, першорядне значення.

Проведення науково-обґрунтованого державного управління у сфері наукової діяльності передбачає рішення складних теоретичних та прикладних проблем та задач, коло яких продовжує поширюватися та визначатися. До їх числа належить визначення цілей та задач розвитку наукової діяльності, принципів, напрямів та критеріїв ефективності управління, розробка раціональних систем (форм, методів та засобів) управління науковою діяльністю на різних рівнях її державної організації, поділення функції, повноважень та відповідальності між суб'єктами управління, структурне формування наукового потенціалу. Державне управління у сфері наукової діяльності окрім управління науковими та освітніми закладами включає підготовку та атестацію наукових кадрів, що безпосередньо здійснюють наукові функції. Історичними передумовами виникнення державного управління у цій галузі є підвищення соціальної ролі науки у житті суспільства та об'єктивна необхідність регулювати наслідки науково-технічної революції в інтересах суспільства.